

**УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ РОЗВИТКУ ДИТИНИ**

РЕФЕРАТ

на

ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Освітній ступінь магістр

на тему:

**КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ**

Виконала:

студентка II курсу, 601 групи
спеціальності 012 Дошкільна освіта
Освітня програма: Дошкільна освіта
Малишко Олена Володимирівна

Керівник: к.п.н, доцент

Трофаїла Наталія Дмитрівна

Рецензент: доктор філософії, доцент

Черніченко Людмила Анатоліївна

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	6
1.1 Сутність комунікативного підходу в навчанні іноземної мови дітей дошкільного віку	6
1.2 Сучасні технології реалізації комунікативного підходу в навчанні іноземної мови дітей дошкільного віку	15
1.3. Психологічні основи навчання іноземної мови дошкільнят.....	32
РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
2.1 Сутність методики реалізації комунікативного підходу в навчанні англійської мови дітей старшого дошкільного віку	38
2.2 Аналіз ефективності методики реалізації комунікативного підходу в навчанні англійської мови дітей старшого дошкільного віку.....	50
2.3 Навчально-методичні рекомендації щодо реалізації комунікативного підходу в навчанні англійської мови дітей старшого дошкільного віку.....	60
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68

ВСТУП

Вагомою умовою успішного реформування сучасної школи є розвиток її готовності до змін. Досить новим і саме тому популярним є розгляд проблеми раннього навчання дітей іноземної мови.

Адже набуття дітьми навичок і компетентностей, уміння комунікувати з однолітками, працювати в групах і далі – використовувати ці компетентності для отримання знань у початковій школі, починається у дітей старшого дошкільного віку, бо відтепер іноземній мові приділяється значна увага, хоча дисципліна і не являється базовою складовою дошкільного навчання за новою редакцією Базового компонента дошкільної освіти.

Пошук ефективних підходів, методів, форм і засобів підготовки дітей дошкільного віку до якісного іншомовного спілкування стає важливим для раннього навчання дитини іноземної мови. Більшість дослідників цього питання надають переваги комунікативному підходу, основна задача якого – допомогти дітям позбутися мовного бар'єру і надбання дітьми мовленнєвих навичок при спілкуванні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що навчання іноземної мови дітей дошкільного віку залишається предметом уваги дослідників, як зарубіжних, так і вітчизняних. Теорією та методикою комунікативного підходу до вивчення іноземної мови цікавились С. Козак, Б. Чернявський.

Проблеми періодизації сенситивності дітей до засвоєння іноземних мов розглядали Ю. Чапюк, О. Шендерук. В зарубіжній літературі комунікативний підхід до вивчення іноземної мови досліджували К. Блек, Є. Джойнер, Дж. Мунбай, А. Амата.

Отже, недостатня дослідженість теоретичних і прикладних аспектів порушеної проблеми та її значущість зумовили актуальність теми магістерської роботи: «Комунікативний підхід у навчанні іноземної мови дітей старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти».

Мета кваліфікаційної роботи теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити ефективність методики реалізації комунікативного підходу в навчанні іноземної мови дітей старшого дошкільного віку.

Для досягнення означеної мети необхідно вирішити наступні **завдання:**

1. Теоретично обґрунтувати методику реалізації комунікативного підходу в навчанні іноземної мови дітей старшого дошкільного віку.

2. Експериментально перевірити ефективність методики реалізації комунікативного підходу в навчанні іноземної мови дітей старшого дошкільного віку.

3. Розробити навчально-методичні рекомендації щодо реалізації комунікативного підходу в навчанні іноземної мови дітей старшого дошкільного віку.

Об'єкт дослідження – процес навчання іноземної мови дітей старшого дошкільного віку.

Предмет дослідження – методика реалізації комунікативного підходу в навчанні іноземної мови дітей старшого дошкільного віку.

Методи дослідження:

- теоретичні: аналіз; систематизація; порівняння теоретичних джерел на досліджувану проблему в галузі дошкільної педагогіки з метою визначення перспективних напрямів її розв'язання; узагальнення;

- емпіричні: аналіз; анкетування вихователів і батьків з метою визначення стану особистісної та професійної готовності до впровадження нових форм роботи; експеримент констатуючого характеру для визначення актуального стану досліджуваної проблеми;

- методи математичної статистики для кількісного і якісного аналізу отриманих результатів експерименту.

Практична значущість результатів дослідження: полягає у розробці навчально-методичних рекомендацій щодо реалізації комунікативного підходу в навчанні англійської мови дітей старшого дошкільного віку відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти, які можуть стати базовими для створення програми і методичного посібника для вчителів англійської мови ЗДО.

Апробація результатів дослідження. Малишко О. Психологічні основи навчання іноземної мови дітей. Вісник Науково-дослідної лабораторії «Дошкільна освіта: історія, перспективи розвитку в ХХІ столітті» : за матер. V Всеукр. наук.-практ. конф. «Психолого-педагогічний супровід розвитку особистості дитини в умовах взаємодії закладу дошкільної освіти і сім'ї» (21 вересня 2023 р.). Вип. X. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред. Л. П. Карнаух ; редкол.: О. В. Рябошапка, І. Ю. Підлипняк , Т. В. Журавко]. – Умань : Візаві, 2023. С. 1126-131.

Експериментальна база. Дослідження було проведено в Початковій школі № 1 Уманської міської ради Черкаської області.

Структура та обсяг роботи: робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури – 63 найменувань. Загальний обсяг роботи складає 73 сторінки.

ВИСНОВКИ

У роботі представлено результати теоретичного обґрунтування особливостей комунікативного підходу у навчанні іноземної мови дітей старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти. Виконання мети і завдань дослідження дало змогу зробити наступні висновки:

Відповідно першого завдання: було розглянуто сучасні методики навчання іноземної мови дітей дошкільного віку, які користуються широкою популярністю у роботі гуртків іноземної мови у закладах дошкільної освіти (Програми вивчення, розробки та методичні рекомендації Т. Шкваріної), методика Х. Дорон, методика С. Дугіна.

Основою цих методик є комунікативний підхід, тому вони мають спільні комунікативні спрямованості навчання; цілісний особистісний розвиток особистості; організація навчально-виховного процесу як взаємодії педагога і дітей, яка відповідає запитам, нахилам, інтересам дошкільників; і дітей, яка відповідає запитам, нахилам, інтересам дошкільників; відбір адекватних, відповідних віку методів, прийомів і засобів навчання, форм та видів проведення занять; підбір автентичних навчальних матеріалів, ефективних у формуванні елементарної англомовної компетенції дошкільників. Встановлено, що у навчанні іноземної мови дітей виникає низка специфічних труднощів.

Відповідно другого завдання, визначено, що у дошкільному віці з'являються труднощі засвоєння іноземної мови, оскільки у дітей відсутні дійсні та актуальні мотиви оволодіння другою мовою. Формування таких мотивів утруднюється у зв'язку з тим, що природне мовне середовище з достатньою силою стимулює процеси оволодіння рідною мовою.

Оволодіння іноземною мовою залишається недостатньо вмотивованим видом пізнавальної діяльності. Вважаємо, що цілі, які ставлять перед дитиною дорослі, для неї занадто абстрактні. Тому весь навчальний процес будується як задоволення пізнавальних, ігрових, особистісних,

психофізіологічних потреб і можливостей дитини. З огляду на це саме комунікативний метод навчання є основним.

Відповідно третього завдання, були сформульовані методичні рекомендації, щодо комунікативного підходу у навчанні іноземної мови дітей старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти. Серед рекомендацій були:

- систематичне використання дидактичних, рухливих та сюжетно-рольових ігор та вправ, що сприяють позитивному результату у формуванні іншомовного мовлення дітей;

- застосування вправ на матеріалі мультимедійних засобів дозволяє сформувати мотивацію та бажання вихованців вивчати іноземну мову.

Також були узагальнено проблеми, з якими стикаються педагоги, під час вивчення дошкільників іноземної мови:

- немає обґрунтованих рекомендацій, з якого віку розпочинати і у якому обсязі вивчати англійську мову;

- як будувати навчально-виховний процес;

- які форми і методи краще використовувати;

- якими мають бути результати навчання;

- недостатньо вивчене питання щодо сучасних методів навчання іноземної мови дітей дошкільного віку;

- недостатньо практичного досвіду серед молодих фахівців і до певної міри присутнє небажання практикуючих спеціалістів до переосмислення та впровадження нових методів навчання іноземних мов дітей у ЗДО.

Отже, слід зауважити, що правильно побудований з дидактичного та лінгвістичного поглядів процес навчання сприяв би реалізації змісту всіх сфер життєдіяльності, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.